

Ataşehir Belediyesi Fetih Mahallesi Çöp ve Geri Dönüşüm Araştırması Raporu

AĞUSTOS 2022

Bu araştırma Ataşehir Belediyesi ve çöpüne Sahip ık Vakfı işbirliğiyle gerçekleşmiştir. Ataşehir Belediyesi'ne katkılarından dolayı teşekkür ederiz.

Raporun hazırlanmasında gönüllümüz Dilem Cinli'ye teşekkür ederiz.

© 2022 Tüm hakları çöpüne Sahip ık Vakfı'na aittir. Bilgiler referans verilerek kullanılabilir.

İÇİNDEKİLER

1. Yönetici Özeti
2. Arka Plan
3. Fetih Mahallesi Çöp ve Geri Dönüşüm Araştırması Hakkında Bilgi
 - 3.1 Araştırmanın Metodolojisi
 - 3.2 Katılımcı Profili
4. Fetih Mahallesi'nde Çöp Sorunu Algısı ve Farkındalık
 - 4.1 Çöp Sorunu Algısı
 - 4.2 Mahalledeki Çöp Atma Bilinci ve Davranışının Değerlendirilmesi
5. Genel Değerlendirme ve Çözüm Fırsatları/Öneriler

1. Yönetici Özeti

Çöpüne Sahip Çık Vakfı tarafından, 2022 yılının Ocak-Mart aylarında Ataşehir Belediyesi Fetih Mahallesi'nde gerçekleştirilen Çöp ve Geri Dönüşüm Araştırması, 328 mahalle sakininin *online* olarak katılmasıyla tamamlanmıştır. Araştırma yoluyla mahalle sakinlerinin çöp atma ve geri dönüşüm konularındaki bilinç düzeyleri ve davranış alışkanlıkları ilgili veriler edinilmiş ve buna bağlı olarak değerlendirmeler yapılmıştır.

Yaş ortalaması 44,2 olan katılımcılara mahalledeki çöp yönetimine dair bilgi düzeylerini ve davranış desenlerini ortaya koymayı hedefleyen sorular sorulmuştur. Çoğunluk mahallede çöp sorunu olmadığını düşündüklerini belirtmiş, çöp sorunu olduğunu düşünenlerin yarısı da bu sorunu çözmek için gereken en önemli adımın eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları olduğunu söylemiştir. Geri kalan yarısı ise çözüm olarak mahallenin daha sık temizlenmesi ya da sokaklara daha çok konteyner konulması gibi belediyeye düşen sorumluluklar olduğunu belirtmişlerdir.

Mahalle sakinlerinin atık yönetimine dair Ataşehir Belediyesi tarafından yapılanlardan haberdar oldukları söylenebilir. Katılımcıların çoğu mahallede atıkların toplanmasından kimin sorumlu olduğu, mahallede kaç adet geri dönüşüm konteyneri bulunduğu, çöplerin/atıkların saat kaçta toplandığı konularından haberdarlardır.

Mahalle sakinlerinin çöp atma davranışları incelendiğinde, genel olarak doğru alışkanlıklara sahip oldukları söylenebilir. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu yere çöp atmadıklarını belirtmiş, atan birini gördüklerinde de uyarmak ya da çöpü alıp kendisi çöpe atmak gibi yollarla tepki verdiklerini belirtmişlerdir. Katılımcılar, evlerinden çıkan çöpü de büyük oranda doğru şekillerde atmaktadırlar (çöplerini çöp konteynerına atmak, ya da çöp toplayan görevliye vermek gibi) Ancak, katılımcıların çoğu çöpün toplandığı saati bilmelerine rağmen küçük bir yüzdesi bu saate uygun şekilde çöpünü dışarı çıkartmaktadır.

Mahalle sakinlerinin çöp sorunu konusundaki farkındalıkları ve alışkanlıklarına ek olarak geri dönüşüm ile ilgili bilinç seviyeleri ve alışkanlıkları irdelenmiştir. Katılımcıların büyük çoğunluğu geri dönüşüm sembolünü doğru bilmekte ve yine çoğunluğu farklı atık türlerini, örneğin elektronik atıkları ayrıştırmak gerektiği, atık bitkisel yağların doğaya zararları, mahallelerindeki 'Fazlaysa Bırak, Eksikse Al' uygulaması hakkında bilgi sahibidirler. Elektronik atıkların dönüşümü konusundaki bilgi düzeyi eğitim seviyesi ile doğru orantılıdır; eğitim seviyesi arttıkça bu konudaki bilginin yükseldiği görülmektedir. Ancak, katılımcıların tümünün %60 civarının atık ayrıştırmayı yaptığı göz önünde bulundurulursa, bu oranın artırılması için eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları gibi uygulamalar yapılmasının faydalı olacağı söylenebilir. Katılımcıların küçük bir bölümü konteyner sayısını ve tasarımını yeterli bulmuş, ancak çoğunluk konteyner sayısının artırılması, tasarımlarının daha ilgi çekici hale getirilmesi ya da vatandaşların geri dönüşüm ile ilgili bilinçlendirilmeleri gerektiğini belirtmiştir. Bu çerçevede, mahalledeki geri dönüşüm kutuları ile ilgili yeni düzenlemeler ve iyileştirmeler önerilebilir.

Mahalle sakinlerinin ayrıştırma alışkanlıkları ve geri dönüşüm konusundaki bilgileri de incelenmiştir. Katılımcıların çoğunluğu geri dönüştürülebilir olan atıklarını ayrıştırdıklarını belirtmiştir. Ayrıca bu grubun bir kısmı, atıklarını materyallerine göre de ayırarak geri

dönüşüm konteynerlarına götürdüklerini, bir kısmı da bazı atıkları ileri dönüşüm¹ yoluyla değerlendirdiklerini söylemişlerdir. Ayrıştırma ile demografik özelliklerin ilişkisi incelendiğinde, kadınların daha çok ayrıştırma yaptıkları, eğitim seviyesi arttıkça ayrıştırma yapma oranının arttığı ve yaş yükseldikçe ayrıştırma yapma oranının düştüğü görülmüştür. Buradan yola çıkılarak daha az ayrıştırma yapan grupları hedef alan farkındalık çalışmaları önerilmektedir. Daha spesifik olarak katılımcılara mahallelerindeki kompost² uygulamasına organik çöplerini ilgili noktaya götürerek katkıda bulunup bulunmadıkları ve atık pilleri doğru yerlere atıp atmadıkları da sorulmuştur. Bu iki alışkanlığın benimsenmesi açısından bazı eksiklikler olduğu görülmektedir. Katılımcıların küçük bir kısmı kompost uygulaması için katkıda bulunmakta, sadece yarısı atık pillerini doğru yere ulaştırmaktadır. Son olarak, mahalle sakinlerine geri dönüşüm ile ilgili gönüllü faaliyetlere katılmak isteyip istemedikleri sorulmuştur ve katılımcıların ancak küçük bir yüzdesi katılmak isteyeceklerini belirtmiştir. Mahalle sakinleri ayrıştırma ve geri dönüşüm konusunda genel olarak bilinçli olsa da, ekstra gönüllü aktiviteler için zaman ayırmayı çok istemedikleri görülmektedir.

¹ İleri dönüşüm: Atık haline gelmiş bir ürünün yeniden işlevlendirilerek kullanıma kazandırılmasıdır.

² Kompost: Bitkisel ve hayvansal atıkların nemli-oksijenli ortamda bozunarak dönüştüğü organik gübre.

2. Arka Plan

2008 yılında ilçe olan Ataşehir Belediyesi İstanbul'un 39 ilçesinden biri olmuştur. İlçenin nüfusu 422.513 ve 17 adet mahalleye sahiptir. Bu önemli nüfusu barındıran Ataşehir Belediyesi ilçe sakinlerinin yaşam şartlarını iyileştirmek adına çevre, sağlık, kültür, sanat ve eğitim gibi çeşitli konularda projeler hayata geçirmektedir.

Fetih mahallesinde de “Bizim Mahalle-Farklı Bir Mahalle Mümkün” projesini hayata geçirilmiştir. Bu proje ile sosyal yardımlaşmayı ve dayanışmayı özümsemiş, sınıf ayrımı yapmayan, çevre bilinci yüksek bireylerin yaşadığı farklı bir mahalle kültürünün yaşatıldığı, sıfır atık bilinciyle çevresel kazanımların sağlandığı iklim dostu bir mahalle oluşturulması amaçlanmaktadır.

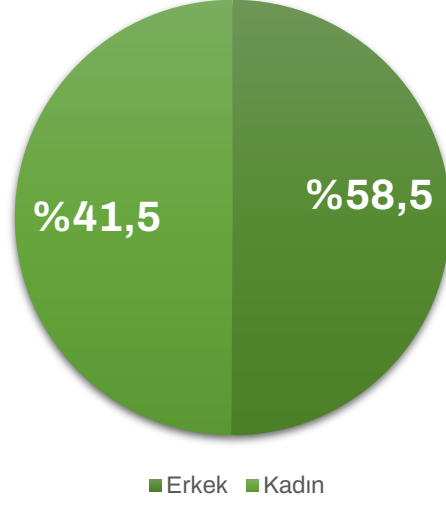
Çöpün azaltılması ve doğru yere atılması konusunda farkındalık için çalışan Çöpüne Sahip Çık Vakfı ile Ataşehir Belediyesi işbirliğiyle Fetih Mahallesinde gerçekleştirilecek çalışmaların ana amacı mahalle sakinleri arasında farkındalığın artırılması, kampüste gerçekleştirilen sıfır atık çalışmalarının desteklenmesi ve bu çalışmaların diğer belediyeler için model oluşturacak şekilde geliştirilmesidir. Gerçekleştirilecek çalışmalara temel olması amaçlanan anket aracılığıyla mahalle sakinlerinin tüketim, çöp ve ayrıştırma/geri dönüşüm konularındaki alışkanlık ve beklentileri öğrenilmiştir. Söz konusu beklentiler ışığında mahallede gerekli düzenlemelere dair çözüm önerilerinin geliştirilmesi ve hayata geçirilmesi planlanmaktadır.

3. Yöntem ve Örneklem

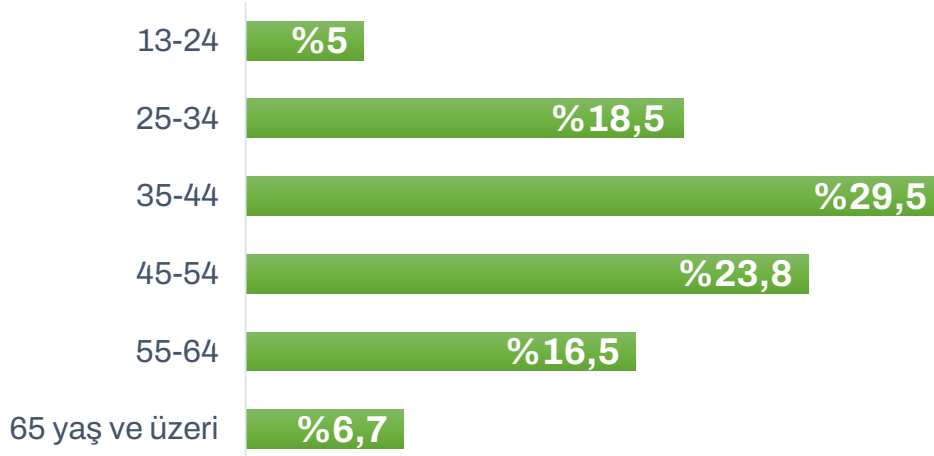
Fetih Mahallesi Çöp ve Geri Dönüşüm Araştırması, Çöpüne Sahip Çık Vakfı tarafından, 2022'nin Ocak – Mart aylarında *online* olarak gerçekleştirilmiştir. Araştırma verisi *SurveyMonkey* veri toplama platformu kullanılarak, Fetih Mahallesi'nde yaşayan kişilerden, cinsiyet, yaş, sosyoekonomik statü dağılımı gözetilerek toplanmıştır. Ortalama 3 dakikalık tamamlama süresi olan araştırma sorularını toplam 328 katılımcı cevaplamıştır.

Araştırmanın katılımcı profili Fetih Mahallesi'nin genel demografik profiliyle uyumludur. Yaş ortalaması 44,2 olan katılımcıların eğitim durumları incelendiğinde %14,9'unun lise öncesi eğitimi tamamladığı, %41,9'unun lise ya da 2 yıllık yüksek okul mezunu olduğu, %42,9'unun da lisans ya da lisansüstü eğitim aldığı görülmektedir. Katılımcıların %45,85'i Fetih Mahallesi'nde bir sitede/küme evde, %54,15'i apartmanda yaşamaktadır.

Cinsiyet

Yaş

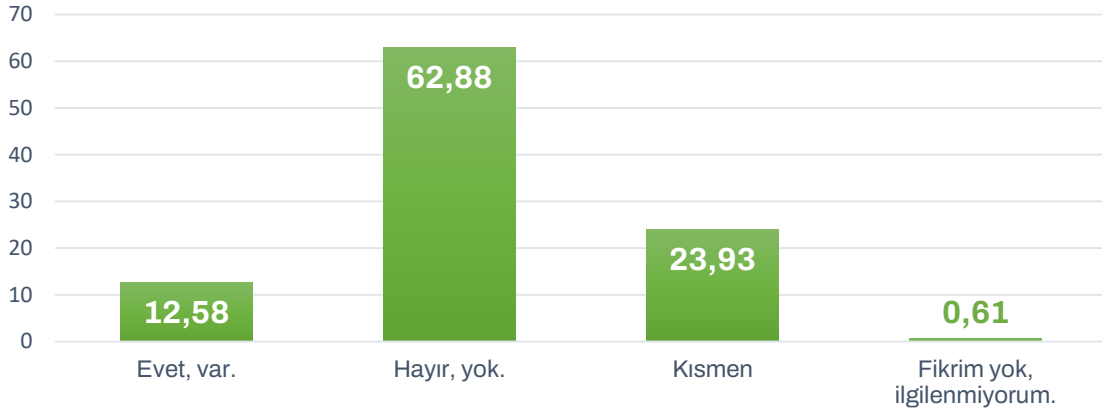

4. Sonuçlar

4.1. öp Sorunu Algısı

“Mahallenizde öp sorununun olduğunu düşünüyor musunuz?” sorusuna katılımcıların %62,88’si mahallelerinde böyle bir sorun olmadığını düşündüklerini belirtmişlerdir. Kalan katılımcıların %12,6’lık kısmı evet cevabını verirken, %23,9’u kısmi bir çöp sorunu olduğunu düşündüklerini belirtmişlerdir. öp sorunu olduğunu düşünenlere bu sorununun nasıl çözülebileceği sorulduğunda en çok tercih edilen yanıt ‘Eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarıyla’ olmuş; ardından, ‘Daha çok kutu/konteyner koyarak’ ve ‘Daha sık temizlenerek/çöp toplanarak’ çözümleri gelmiş; katılımcıların küçük bir yüzdesi de ‘Yaptırım ve cezalarla’ çözümünü seçmiştir. Bu durum, katılımcıların neredeyse yarısının çöp sorununu çözüme sorumluluğunun kendinde değil, belediye gibi resmî kurumlarda olduğunu düşündüğünü ve bu resmi kurumların atacağı adımlarla sorunun çözüleceğini düşündüğünü ortaya koymaktadır.

Mahallenizde öp sorunu olduğunu düşünüyor musunuz? %

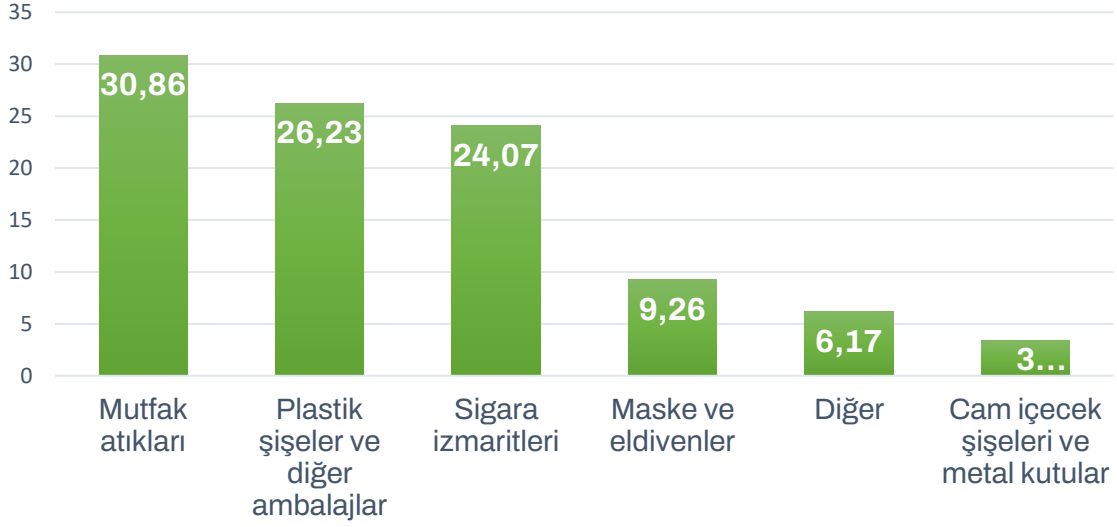
Çöp sorunu var ise, bu sorunun nasıl çözüleceğini düşünüyorsunuz? %

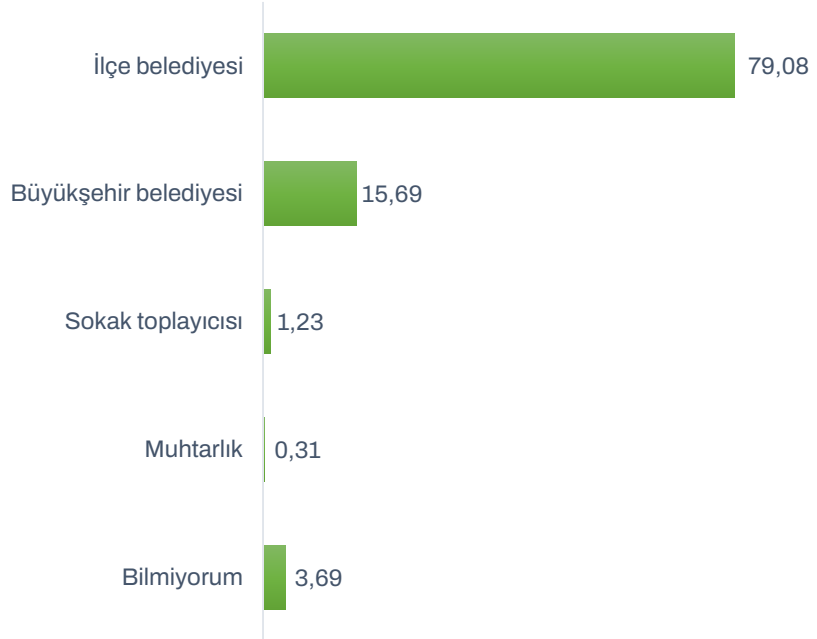
4.2. Mahalledeki Çöp Atma Bilinci ve Davranışının Değerlendirilmesi

Fetih Mahallesi'nde yaşayanların, atık yönetimine dair farkındalık ve bilgilerini ölçmeyi amaçlayan soruların ilki 'Sokağınızda çevrede en sık gördüğünüz çöp veya atık çeşidi nedir?' sorusudur. Katılımcıların en sık gördüklerini belirttikleri çöp/atık çeşitleri mutfak atıkları (%30,9), plastik şişeler ve diğer ambalajlar (%26,2), sigara izmaritleridir (%24,1). Mahalledeki bu çöplerin/atıkların toplanmasından kimin sorumlu olduğu sorulduğunda %79,1'lik bir çoğunluk ilçe belediyesi diyerek doğru cevap vermiş; katılımcıların %15,7'si doğru cevabın büyükşehir belediyesi, %1,2'si sokak toplayıcısı, %0,3'ü muhtarlık olduğunu düşündüklerini, %3,7'lik bir kısım da bilmediklerini belirtmişlerdir. Katılımcılara sokaklarında veya sitelerinde kaç adet çöp/geri dönüşüm konteyneri olduğu sorulduğunda %80'lik bir oran 1, 2 ya da daha yüksek bir sayı ile cevap vermiş, ancak %20'lik bir oran hiç konteyner olmadığını söylemiştir. Bu konteynerler arasındaki mesafenin yeterli olup olmadığına dair soruya %61,3'ü mesafeyi yeterli bulduğunu söylemiş, %28,2'si yetersiz bulmuş ve %10,5'i fikrinin olmadığını belirtmiştir. Bu cevaplara bakarak, katılımcıların çoğunun mahallelerindeki çöp kutularının farkında oldukları ve çöp kutularının sayısından memnun oldukları söylenebilir. Ayrıca, büyük bir çoğunluk (%65,8) çöplerin/atıkların toplandığı saati bildiklerini belirtmiştir.

Sokağınızda çevrede en sık gördüğünüz çöp veya atık çeşidi hangisidir? %

Çöpleri/atıkları toplamak kimin görevidir? %

Mahalle sakinlerinin, mahalledeki atık yönetimi konusundaki bilgi düzeylerini ölçen sorulara ek olarak, sakinlerin kendi çöp yönetimi alışkanlıklarına dair sorular da sorulmuştur.

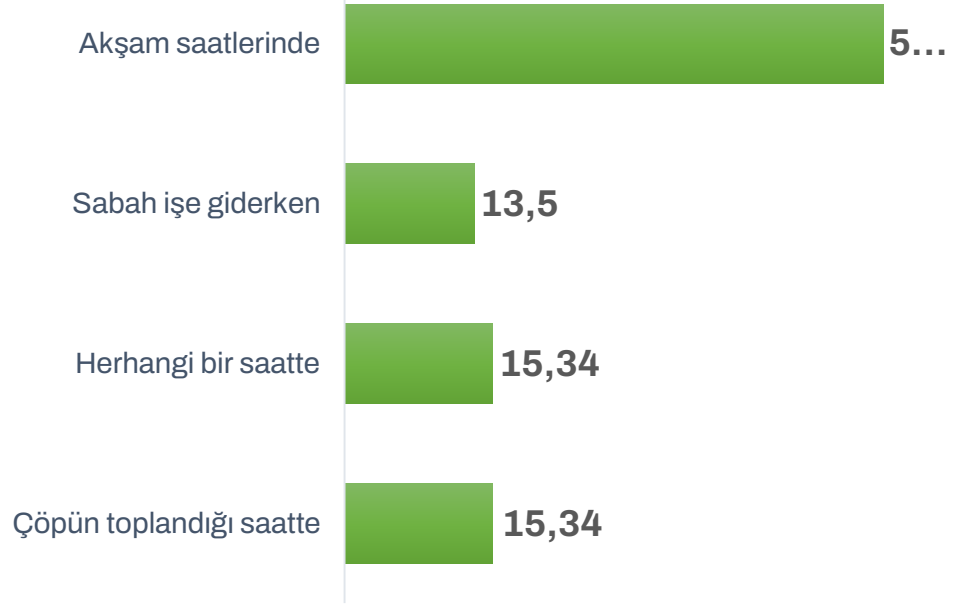
Bu soruların ilki olan 'Sokakta yürürken izmarit, mendil, pet şişe vb. atıklarınızı yere atıyor musunuz?' sorusuna katılımcıların %92'si 'Hayır', %6,4'ü 'Bazen' ve % 1,5'i 'Evet' cevabını vermişlerdir. 'Bazen' ve 'Evet' cevaplarını veren katılımcıların mahalledeki çöp konteyner sayısı ve yerleri konusunda bilgi sahibi olmayan grubun içerisinde olmaları muhtemeldir. Katılımcılara çöpünü yere/çevreye atan birini gördüklerinde nasıl tepki verdikleri de sorulmuştur. Katılımcıların %34,4'ü çöpü yere atan kişinin tipine bakarak uyarıp uyarmamaya karar verdiklerini, %27,3'ü 'Pardon bir şey düşürdünüz.' diyerek uyardıklarını, %17,1'i atılan çöpü yerden alıp çöp kutusuna attıklarını ve %21,1'i de bir şey yapmadıklarını belirtmişlerdir.

Hane çöpünün yönetimine dair ilk soru kişilerin günün hangi saatlerinde çöplerini çıkarttığı sorusudur. Bu soruya katılımcıların %55,8'i akşam saatlerinde, %15,3'ü herhangi bir saatte, %13,5'i sabah işe giderken ve %15,3'ü çöpün toplandığı saatte cevabını vermiştir. Katılımcıların %65,8'i çöpün toplandığı saati bilmelerine rağmen bu saate uygun olarak çöp atılanların oranı düşüktür. Katılımcıların yarısından fazlasının (%54,9) çöpü çöp konteynerinin içine attığı, %35,8'inin apartmanın önüne koyduğu ve ardından görevlinin topladığı, %8'inin sokakta herhangi bir noktaya bıraktığı ve %1,2'sinin çöp konteynerinin yanına bıraktığı görülmektedir. Katılımcıların büyük bir çoğunluğunun doğru ya da doğruya yakın davranışlar ile çöp attıkları söylenebilir.

Çöpünü yere/çevreye atan birini gördüğümde: (%)

Günün hangi saatlerinde çöpünüzü çıkartıyorsunuz? %

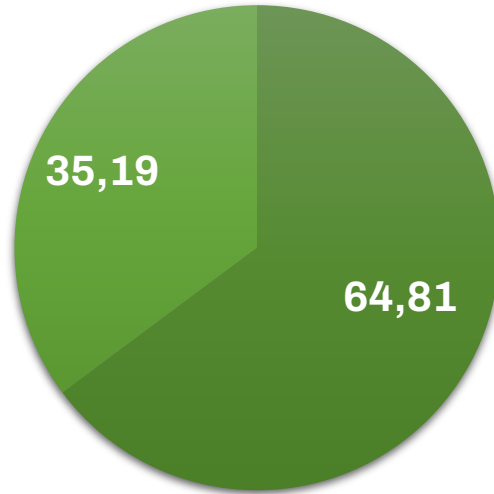

Evden çıkan çöpü: (%)

Fetih Mahallesi sakinlerinin geri dönüşümüne yönelik bilgileri ve davranış alışkanlıkları da ölçülmüştür. Geri dönüşüme dair ilk soru geri dönüşümü simgeleyen sembolün ne olduğunu bilip bilmedikleri üzerinedir. Katılımcıların büyük bir yüzdesi (%82,6) sembolü doğru bilmektedirler. Ardından katılımcılara işlevini yitiren elektronik atıkları nasıl değerlendireceklerini ve bitkisel yağların doğaya ve insan sağlığına olan zararlarını bilip bilmedikleri sorulmuştur. Yanıtlar incelendiğinde katılımcıların %64,8'inin elektronik atıkları değerlendirmeyi ve %94,5'inin da atık yağların doğaya zararlarını bildikleri görülmüştür. Ayrıca katılımcıların eğitim düzeyi arttıkça elektronik atık konusundaki doğru cevap yönelimi artmaktadır. Elektronik atık değerlendirme bilgisine benzer bir oran gösteren diğer soru, mahallede yürütülen 'Fazlaysa Bırak, Eksikse Al' uygulamasının bilinip bilinmediği sorusudur. Katılımcıların %69,8'i bu uygulamayı bildikleri cevabını vermişlerdir. Ayrıca katılımcıların mahalledeki geri dönüşüm kutularına dair fikirleri de alınmıştır. Katılımcıların %35,3'ü geri dönüşüm kutularına dair, 'Sayı ve tasarımdan ziyade, daha fazla ayrıştırma yapılması için mahallelinin farkındalığının artırılması gerekir.' cevabını vermiş, %28,7'si sayısının/kapasitesinin artırılması gerektiğini belirtmiş, %20'lik bir kısım şu anki haliyle geri dönüşüm konteynerlerinin kullanışlı ve yeterli olduğunu söylemiş, %15,6'lık kalan kısım tasarımlarının daha dikkat çekici hale getirilebileceğini belirtmiştir. Katılımcıların büyük çoğunluğunun konteyner sayısının ve bilinç düzeyinin artırılmasını talep ettikleri görülmektedir.

İşlevini yitiren elektronik eşyalarınızı nasıl değerlendireceğinizi biliyor musunuz? %

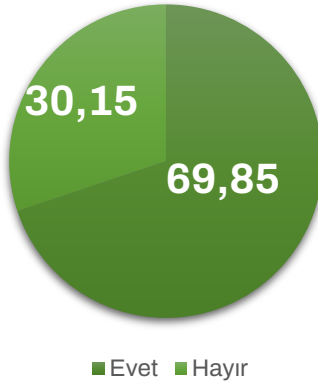

■ Evet ■ Hayır

Mahallenizdeki geri dönüşüm konteynerları hakkında aşağıdakilerden hangisine katılıyorsunuz? %

Mahallenizde yürütülen "Fazlaysa Bırak, Eksikse Al" uygulaması hakkında bilginiz varmı? %

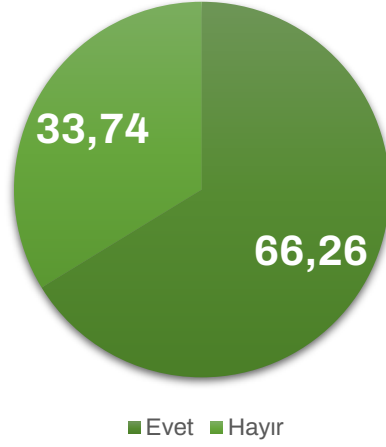
Mahalle sakinlerinin geri dönüşüm konusundaki davranışları üzerine sorular da yöneltilmiştir. Bu soruların ilki olan 'Evinizden çıkan çöpü/atıkları ayrıştırıyor musunuz?', sorusuna katılımcıların %66,3'ü 'Evet' cevabını vermiştir. Ayrıştırma davranışının demografik özellikler ile ilişkisi incelendiğinde kadınların daha çok ayrıştırma yaptıkları, eğitim düzeyi arttıkça ayrıştırma yapma oranının yükseldiği ve yaş arttıkça ayrıştırma yapma oranının düştüğü görülmüştür. Daha spesifik olarak 'Kağıt/karton, cam, plastik, metal ve benzeri geri kazanılabilir atıklarınızı ne yapıyorsunuz?' sorusu sorulduğunda %43,9'luk bir kısım 'Ambalaj atıklarımı çöplerden ayrı poşetlerde biriktirip, oturduğum yerde bulunan geri dönüşüm kumbaralarına atıyorum.', cevabını vermiş, %20,5'lik kısım ambalajlarla çöpleri ayrı poşetlerde biriktirdiğini söylemiş, %27,3'lük bölümü çöpe attığını belirtmiş, %2,4'lük kısım 'Ambalaj atıklarımın bazılarını saksı, kalemlik vb. şekillerde değerlendiriyorum.' şeklinde cevaplamıştır. Bir önceki soruya verilen cevap ile bu sorunun cevabı birlikte düşünüldüğünde, ayrıştırma yapan yaklaşık %65'lik kesimin daha büyük çoğunluğunun geri dönüşüm kutularını kullandığını, kalan yaklaşık %20'lik kısmın da geri dönüşen ve dönüşmeyen atıkları ayrı poşetlerde biriktirip attıkları görülmüştür.

Genel geri dönüşüm davranışlarına ek olarak katılımcılara kompost ve atık piller ile ilgili davranışları da sorulmuştur. Katılımcıların %24,1'i muhtarlıklarında bulunan kompost makinesine çay/kahve atıklarını bırakarak katkıda bulduklarını belirtmiş, %45,7'si katkıda bulunmadıklarını söylemiş ve %30,2'si de bilgilerinin olmadığını belirtmişlerdir. Kompost makinelerinin varlığı ile ilgili bilgilendirme ve farkındalık çalışmalarının gerekli olduğu söylenebilir.

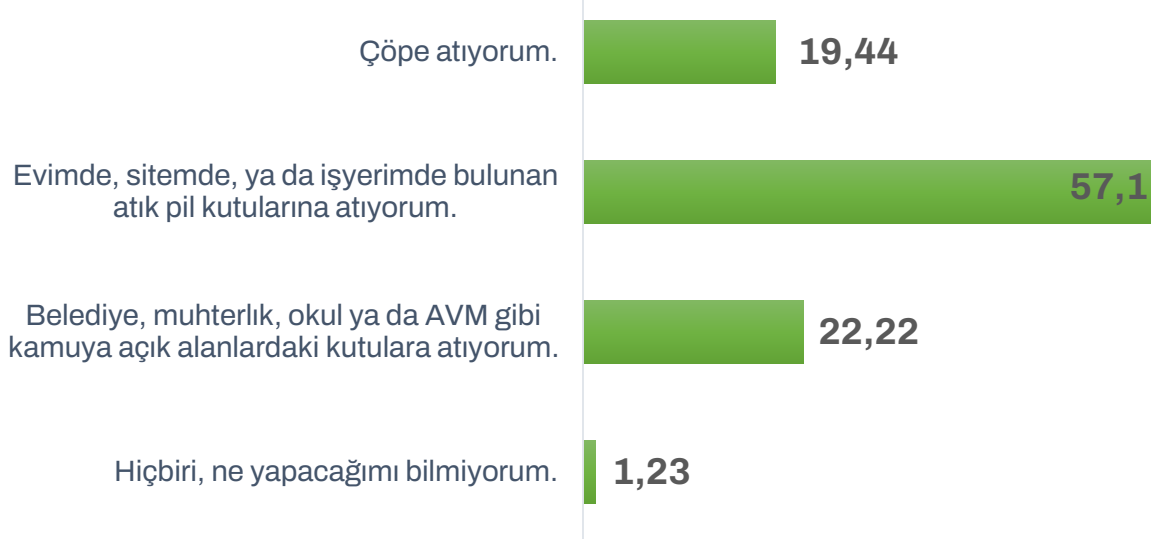
Atık pil yönetimi ile ilgili olarak, katılımcılara kullanım ömürlerini tamamlamış pilleri ne yaptıkları sorulduğunda, çoğunluğu (%57,1) evlerinde, sitelerinde ya da iş yerlerinde bulunan atık pil kutularına attıklarını belirtmişlerdir. Kalan %22,2'si belediye, muhtarlık, okul ya da AVM gibi kamuya açık alanlardaki kutulara attıklarını, %19,4'ü çöpe attıklarını ve %1,2'si hiçbirini yapmadıklarını, ne yapacaklarını bilmediklerini söylemişlerdir. Katılımcıların büyük çoğunluğunun atık pilleri doğru kutulara atma konusunda bilinçli davrandıkları görülmektedir.

Son olarak, katılımcılara geri dönüşümle ilgili faaliyetlere gönüllü olarak katkıda bulunmak isteyip istemedikleri sorulduğunda %64,3'ü 'Hayır', %32,3'ü 'Evet' cevabını vermiştir. 'Evet' cevabını verenler sokaklara bilgilendirme yazıları ve ek kutular eklemek, bültenler hazırlamak, farkındalık ve bilinçlendirme çalışmalarına katılmak gibi etkinliklerde rol alabileceklerini söylemiştir.

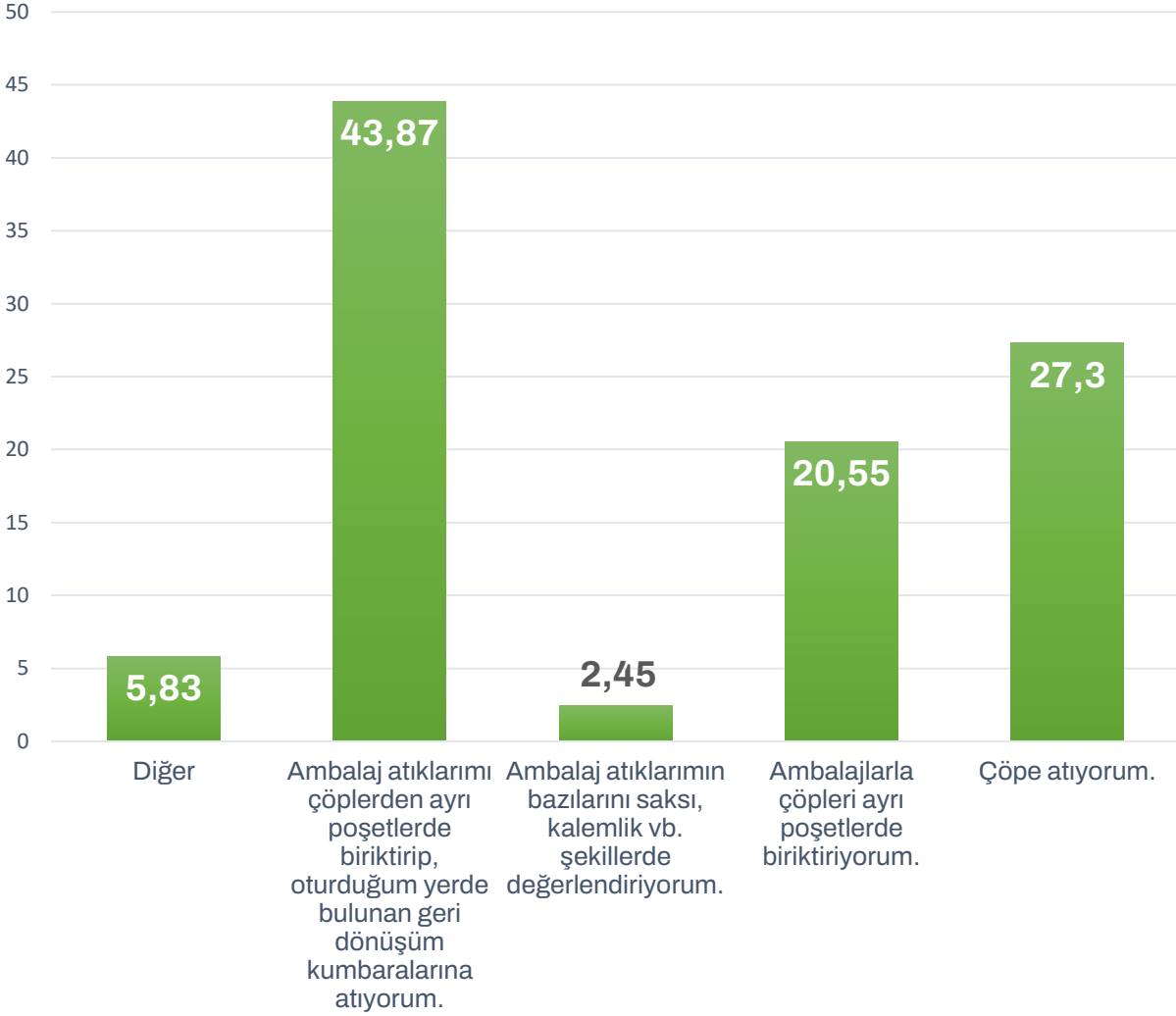
Evinizdeki atıkları ayrıştırıyor musunuz? %

Kullanım ömrünü tamamlamış pilleri ne yapıyorsunuz? %

Kağıt/karton, cam, plastik, metal ve benzeri geri kazanılabilir atıklarınızı ne yapıyorsunuz? (%)

Veriler bir bütün olarak incelendiğinde Fetih Mahallesi sakinlerinin büyük oranının mahallelerinde çöp sorunu olmadığını düşündükleri ve çöp sorunu olduğunu düşünenlerin de bu sorunun çoğunlukla vatandaşların eğitim ve bilinçlendirilmeleriyle çözüleceğini düşündükleri görülmektedir. Mahalle sakinlerinin bilgi düzeylerinin mahalledeki çöp yönetimi konusunda genel olarak yüksek olduğu söylenebilir. Sakinlerin çoğu mahallede çöplerin toplanmasından kimin sorumlu olduğunu, geri dönüşüm konteyneri sayısını ve çöp toplanma saatlerini bilmektedirler. Bu konularda bilinçli olmalarının kendi çöp atma davranışlarına yansdığı da gözlemlenebilir,  unk  sakinlerin çoğu yere çöp atmadıklarını, atan birini gördüklerinde uyarmayı tercih ettiklerini belirtmiştir. Ayrıca, evlerinden çıkan

çöpleri de büyük oranda doğru şekillerde atmaktadırlar (Örneğin, katılımcıların çoğu ev çöplerini çöp konteynerine atmaktadır.)

Geri dönüşüm konusunda da genel bilgi seviyesinin yüksek olduğu söylenebilir. Katılımcıların büyük bir çoğunluğu geri dönüşüm sembolünü tanımakta olup, nispeten büyük bir kısmı da mahallelerindeki 'Fazlaysa Bırak, Eksikse Al' uygulaması konusunda bilgi sahibidir. Ayrıca elektronik atık, bitkisel yağ gibi atıkların yönetimi ile ilgili bilgi sahibi oldukları da görülmektedir. Mahallelinin geri dönüşüm davranışları incelendiğinde de çoğunluğun evlerinde ayrıştırma yaptığını ve bunu doğru şekillerde yaptığını söylemek mümkündür. Diğer taraftan kompost uygulamasına destek olmak ve atık pil yönetimi konusunda yalnızca küçük bir yüzde doğru davranış alışkanlıklarına sahiptir. Yani mahalle sakinlerinin genel atık ayrıştırma ve geri dönüştürme alışkanlığının olduğu, ancak atık pil ve organik atık gibi atıkların dönüşümü ile ilgili ek bilgilendirme/farkındalık çalışmalarına ihtiyaç olduğu söylenebilir. Mahallelinin genel olarak duyarlı olduğu düşünüldüğünde bu bilgilendirme çalışmaları zaman içinde davranış değişiklikleri sağlayabilir.

5. Çözüm Fırsatları ve Öneriler

Araştırmanın sonuçları incelendiğinde, çıkartılabilecek bazı dersler ve gerçekleştirilebilecek çalışmalar olduğu söylenebilir. İlk olarak, mahalle sakinlerinin %37,1'i mahallelerinde çöp sorunu olduğunu düşündüklerini belirttiklerinden, algılanan bu sorununu azaltmak ya da ortadan kaldırmak için çalışma gerçekleştirilebilir. İlk adım çöp konteyneri sayısını ve dikkat çekiciliğini arttırmak olabilir. Bunun ardından alt yapının kullanımının sağlanmasına yönelik bilgilendirme ve farkındalık çalışmaları gerçekleştirilmelidir.

İkinci bir çalışma alanı geri dönüşüm farkındalığı üzerine olabilir. Katılımcıların büyük çoğunluğunun çöprü doğru atma konusunda bilinçli oldukları, yere çöp atmadıkları, evlerinden çıkan çöprü doğru şekilde attıkları görülmüştür, ancak geri dönüşüm bilinci ve davranışlarıyla ilgili geliştirmelere ihtiyaç vardır. Mahalle sakinlerinin %33,7'si ayrıştırma yapmamakta ve yaş yükseldikçe ayrıştırma yapmama oranı artmaktadır. Bu sebeple, atık ayrıştırmasının ve geri dönüşümün önemi üzerine bilgilendirme çalışması yapılması ve daha ileri yaştaki vatandaşlara özel olarak hitap eden farklı bilgilendirme ve iletişim çalışmalarının tasarlanması faydalı olacaktır. Genel geri dönüşüm eğitim ve bilgilendirmelerine ek olarak, spesifik atıklar ve uygulamalarla ilgili de bilincin artırılması önemli görünmektedir. Mahalle sakinlerinin genel çöp atma davranışlarında bilinçli olduğu düşünüldüğünde, eğer bu alanlarda da farkındalıkları arttırılırsa doğru davranış oranının artması mümkün görünmektedir. Farkındalık çalışmalarına ek olarak, mahalle sakinlerinin %44,4'ü geri dönüşüm kutularının sayısının arttırılması ya da tasarımlarının daha ilgi çekici hale getirilmesinin gerekliliğini söylemişlerdir. Konteynerlerdeki bu değişim sonucunda da geri dönüşüm oranının artması beklenebilir.

Bayar Cad. Gülbahar Sok. No:
14, KVK Plaza Kat: 7 Kozyatağı,
34742, İstanbul

+90 216 665 40 15
info@copunesahipcik.org
copunesahipcik.org

copunesahipcik